

Betænkning afgivet af Uddannelsesudvalget den 10. marts 2009

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og forskellige andre love

(Udvidelse af udbuddet af International Baccalaureate (IB))

[af undervisningsministeren (Bertel Haarder)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 14. januar 2009 og var til 1. behandling den 22. januar 2009. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Uddannelsesudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og undervisningsministeren sendte den 18. november 2008 dette udkast til udvalget, jf. UDU alm. del – bilag 69. Den 14. januar 2009 sendte undervisningsministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 2 spørgsmål til undervisningsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Udvalget indstiller lovforslaget til vedtagelse uændret.

Dansk Folkeparti bliver tit fremstillet som et parti, der er bange for det internationale. Det passer ikke. Dansk Folkeparti vil gerne have en nuanceret indgangsvinkel til forskellige internationale processer i det danske uddannelsessystem.

IB er en international uddannelsesretning, der er på offentlige uddannelsessteder. Der går danske studerende, og IB betales af danske skatteborgere, men samtidig må IB ikke reguleres af danske myndigheder og danske politikere. Det er et dilemma. Det er efter Dansk Folkepartis opfattelse problematisk.

Dansk Folkeparti har deltaget i forhandlingerne med det klare formål, at der skulle være styr på udviklingen. Loven – og den politiske aftale bag loven – sikrer en kontrolleret international proces, fordi der ikke er mulighed for at oprette et ubegrænset antal IB-uddannelser over hele landet. I forhold til i dag bliver der mulighed for, at der kan oprettes yderligere tre IB-uddannelser, så der i alt kan være op til ti internationale IB-uddannelser på gymnasieniveau på offentlige gymnasier. Det har

været væsentligt og altafgørende for Dansk Folkeparti. Den politiske aftale bag loven er efter ønske af Dansk Folkeparti optrykt som bilag til betænkningen.

Hvis regeringen eller oppositionen ønsker at gå videre ad den vej – og det kan godt være, at man på et tidspunkt skal have en ellefte – så er det sådan, at hvert enkelt parti i aftalekredsen har mulighed for at nedlægge veto, hvis det pågældende parti mener, at udviklingen er uholdbar. Dansk Folkeparti forbeholder sig retten til, jf. den politiske aftale bag loven, at benytte sig af veto retten og indtage en forholdsvis restriktiv holdning.

Brugerbetaling på offentlige gymnasier, der udbyder IB, har også været nævnt som en mulighed. Det kunne der sagtens argumenteres for, netop fordi det ikke er en uddannelse, som er reguleret af danske myndigheder og danske politikere, men Dansk Folkeparti har været skeptisk over for, at man lukker op for brugerbetaling på en uddannelse, som udbydes på et offentligt gymnasium, og derfor sagde Dansk Folkeparti, at der ikke skal lukkes op for brugerbetaling på offentlige gymnasier. Den internationale proces i uddannelsessektoren udgør en trussel mod det danske princip om gratis uddannelse. Selv om brugerbetaling på IB umiddelbart kan virke rimeligt, vil Dansk Folkeparti ikke risikere, at en sådan udvikling vil blive brugt som løftestang til brugerbetaling på andre uddannelsesområder.

Dansk Folkeparti mener, at loven og den politiske aftale bag loven er udtryk for en balancegang mellem det nationale, det traditionelle danske uddannelsessystem og den internationale proces. Med disse bemærkninger kan Dansk Folkeparti støtte lovforslaget.

Socialistisk Folkeparti støtter lovforslaget og fremhæver ved forslaget, at det fremover bliver muligt at udbyde IB på alle gymnasiale uddannelser, hvor det hidtil kun har været muligt at udbyde IB på stx. Dermed er lovforslaget med til i højere grad at ligestille de gymnasiale uddannelser. Samtidig har det været helt afgørende for SF's støtte, at IB også fremover udbydes uden brugerbetaling på offentlige gymnasier, og SF er glad for at have været med til at forhindre en sådan uheldig udvikling.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Sophie Løhde (V) Britta Schall Holberg (V) Malou Aamund (V)

Anne-Mette Winther Christiansen (V) Troels Christensen (V) Martin Henriksen (DF) nfm.

Hans Kristian Skibby (DF) Charlotte Dyremose (KF) fmd. Villum Christensen (LA)

Christine Antorini (S) Carsten Hansen (S) Kim Mortensen (S) Niels Christian Nielsen (S)

Pernille Vigsø Bagge (SF) Nanna Westerby (SF) Marianne Jelved (RV)

Johanne Schmidt-Nielsen (EL)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	2
Socialdemokratiet (S)	45	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	25	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	17	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne	3
Enhedslisten (EL)	4	(UFG)	

Oversigt over bilag vedrørende L 100**Bilagsnr. Titel**

1	Høringsnotat og høringsliste, fra undervisningsministeren
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	1. udkast til betænkning
5	2. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 100**Spm.nr. Titel**

1	Spm. om en uddybende kommentar til høringssvaret fra Rektorforeningen, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om en uddybende kommentar til høringssvaret fra Gymnasieskolernes Lærerforening, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå

Politisk aftale om indplacering af International Baccalaureate (IB) i det danske uddannelsessystem

Aftalen er optrykt efter ønske fra DF.

Politisk aftale om indplacering af International Baccalaureate (IB) i det danske uddannelsessystem

Regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti og Det Radikale Venstre er enige om følgende principper for indplaceringen af International Baccalaureate (IB) i det danske uddannelsesbillede.

Udbud

- IB-uddannelsen kan efter godkendelse af Undervisningsministeriet udbydes på alle institutioner, der er godkendt til at udbyde en gymnasial ungdomsuddannelse (stx, hf, hhx og htx).
- Stx-, hf- og htx-uddannelsernes første år kan tilrettelægges som et forberedende år (pre-IB) til IB-uddannelsen. Denne mulighed eksisterer aktuelt allerede for stx og hf. En tilsvarende mulighed etableres ikke for hhx-uddannelsen, da hhx-uddannelsen ikke har et naturvidenskabeligt indhold. En pre-IB kan derfor ikke give merit for første år af hhx. Pre-IB kan kun udbydes på institutioner, der også udbyder IB.
- Der er aktuelt syv udbydere af IB på offentlige almene gymnasier, men der vil muligvis blive behov for flere offentlige udbydere.
- Private gymnasier vil fortsat frit kunne etablere udbud af IB under hensyntagen til de gældende regler herom.
- En eventuel beslutning om godkendelse af flere end 10 offentlige udbydere forudsætter tilslutning fra aftalepartierne.
- Efter senest fem år skal det vurderes, om der fortsat er behov for en yderligere udvidelse af antallet af IB-udbydere i offentligt regi. Som grundlag for denne vurdering skal det bl.a. undersøges, i hvilket omfang IB-holdene består af elever, der har forudsætningerne for at tage en dansk ungdomsuddannelse, og om det er hensigtsmæssigt, at der via IB er etableret en uddannelsesretning, der ikke er reguleret af danske myndigheder og danske politikere.

Deltagerbetaling

- IB-uddannelsen udbydes uden deltagerbetaling på offentlige uddannelsesinstitutioner.
- På private gymnasier med IB-udbud vil der fortsat være krav om egendækning, hvilket typisk indebærer deltagerbetaling.

Tilskud

- Der ydes tilskud til uddannelses- og fællesudgifter efter taxameterprincippet – tilskud pr. årselev. Takster pr. årselev fastsættes på de årlige finanslove.
- Der ydes skyggeelevtilskud til IB-udbydere med et lavt elevvolumen. Tilskuddet ydes som forskellen mellem et fastlagt antal årselever og det faktiske antal årselever – kaldet skyggeelever – gange et tilskud pr. årselev. Der lægges loft over, hvor stort et antal skyggeelever, der kan ydes tilskud til. Størrelserne fastlægges på de årlige finanslove.
- Der ydes et udbudstilskud pr. skole til dækning af faste udgifter som følge af uddannelsens internationale dimension m.v.

- Der ydes i en overgangsperiode et tilpasningstilskud til eksisterende offentlige IB-udbydere med henblik på tilpasning af IB-økonomien til den gennemsnitlige standard for de almengymnasiale uddannelser. Tilskuddet aftrappes fra 2009 til 2010.
- De faktiske udgifter til IB skal indgå i grundlaget for vurderingen af behovet for en yderligere udvidelse af antallet af offentlige udbydere.
- For private udbydere fastsættes tilskuddet som en procentandel af taxametertilskuddet til de offentlige udbydere på de årlige finanslove. De private udbydere vil få et udbudstilskud svarende til de udgifter, der hidtil har været afholdt af ministeriet, mens de ikke vil være omfattet af skyggeelevtilskud og tilpasningstilskud. Derimod har de private udbydere mulighed for at opkræve deltagerbetaling.
- Der gives hjemmel til at yde tilskud til specialpædagogisk bistand til elever på IB-uddannelsen.